

Handläggare
Johan Gomér

Återrapportering av utredning om Miljözon i Lunds kommun

Förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar
att godkänna återrapporteringen.

Sammanfattning

I kommunens energiplan har tekniska nämnden i uppdrag att utreda en framtida utveckling av miljözonen som finns i Lund.

Utredningsuppdraget har genomförts i två etapper. I första etappen genomfördes en kunskapsinsamling om miljözoner samt framtagande av nio olika scenarios på utveckling av miljözonen. I den andra etappen valdes tre scenarios ut, analyser och effektbedömningar för luftkvalitet, koldioxidutsläpp och buller har genomförts. Förvaltningen har också studerat rapporter från andra svenska städer. Den samlade bedömningen är att det kan finnas åtgärder som har bättre effekt på luftkvaliteten och mindre negativa samhällsekonomiska konsekvenser än vad införandet av "skarpare" miljözon har.

Underlag för beslutet

- Tekniska förvaltningens tjänsteskrivelse, 2023-12-07
- Rapport miljözon, etapp 1, 2021-10-01
- Rapport miljözon, etapp 2, 2023-01-30
- Energiplan, kommunfullmäktige 2021-06-22 (bifogas ej)

Ärendet

Bakgrund

I kommunens energiplan har tekniska nämnden i uppdrag att utreda en framtida utveckling av miljözonen som finns i Lund. Dagens miljözon utgörs av klass 1, vilket innebär att särskilda krav ställs på tunga fordons typ av motorer, i området innanför Tornavägen, Getingevägen, Kung Oskars väg, Bryggaregatan, Fasanvägen, Ringvägen, Södra vägen och Solvägen. Trafiklagstiftningen ändrades 2018 och nu finns tre

klasser av miljözon. Klass 1 ställer särskilda krav på tunga motorfordons motorer (ska vara Euro V eller VI), klass 2 ställer särskilda krav även på lätta motorfordons motorer (ska vara Euro V eller VI) och klass 3 innebär att motorfordonen ska drivas med el, vätgas, gas eller vara hybridfordon.

Utredningsuppdraget har genomförts i två etapper. I första etappen genomfördes en kunskapsinsamling om miljözoner samt framtagande av nio olika scenarios på utveckling av miljözonen. I den andra etappen valdes tre scenarios ut, analyser och effektbedömningar för luftkvalitet, koldioxidutsläpp och buller har genomförts.

Föredragning

Genom att införa "skarpare" miljözon, som omfattar både tunga och lätta motorfordon och en större geografisk yta i staden visar utredningen att luftkvaliteten förbättras, om än i marginell omfattning. Utsläppen av kolmonoxid, kolväte, kväveoxider minskar, vilket bedöms utgöra en minskning i storleksordningen 0,2-1,0 % av de totala utsläppen av dessa växthusgaser.

Reglering av miljözon påverkar också klimatet genom minskade utsläpp av växthusgasen koldioxid. Analyser av de scenarios som prövats visar även dessa på en marginell minskning, i storleksordningen 1-2 % av totala utsläppet av växthusgaser från transportsektorn i Lunds kommun. Dock är det primära syftet med miljözoner inte att minska klimatpåverkan, utan de lokala luftföroreningarna.

Rapporterna visar också att överflyttningen från bensin- eller dieseldrivna fordon till eldrivna fordon ökat markant de senaste åren inom Lunds kommun. Vidare bedöms, utifrån Trafikanalys prognoser, att det kommer ske stora förändringar i nyregistreringen av personbilar framöver, där de elektrifierade fordonen kommer att omfatta en allt större andel. Även IVL (Svenska miljöinstitutet) spår att andelen laddbara fordon kommer öka påtagligt inom alla kategorier (personbil, lätt lastbil, tung lastbil och bussar).

Gällande de samhällsekonomiska konsekvenserna lyfter utredningar avseende Göteborg och Stockholm att ett införande av miljözon klass 2 innebär stora samhällsekonomiska kostnader, vilka överstiger den beräknade miljönyttan. Kostnaderna drabbar främst enskilda hushåll. Skulle man införa miljözon klass 3 förväntas liknande samhällsekonomiska konsekvenser i Lund.

Lunds kommun har en lång tradition av att ligga i framkant avseende arbetet med hållbar mobilitet, vilket också uppvisar goda resultat.

Framför allt avseende ökad andel hållbara transporter och minskning av motorfordonstrafik. Mot bakgrund av ovanstående gör förvaltningen bedömningen att det, i nuläget, kan finnas åtgärder som har större effekt på luftkvalitén och mindre negativa samhällsekonomiska konsekvenser än vad införandet av "skarpare" miljözon har.

Beredning

Ärendet har beretts av tekniska förvaltningen i samråd med kommunkontoret.

Barnets bästa

Införandet av en "skarpare" miljözon förbättrar luftkvalitén, om än i ringa omfattning, vilket kan ha en positiv påverkan för samtliga människor som rör sig i Lund.

Ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Mikael Fritzon
Teknisk direktör

Beslutet skickas till

För kännedom:
Akten
Kommunstyrelsen